

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

973098

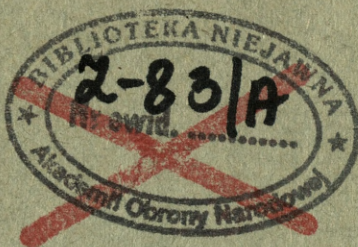
AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

JAWNE

~~ZASTRZEŻONE~~
~~POUFNE~~

Egz. nr ... 1

Mjr dypl. Ryszard SZMYD

ROZPOZNANIE W DZIAŁANIACH BOJOWYCH
DYWIZJI I PUŁKU

Wykład

60721

WARSZAWA

1990

JAWNE

160306 Anna KOLEK
Podst. prot. pncel. Nuwch. G48
z dn. 24.02.2006

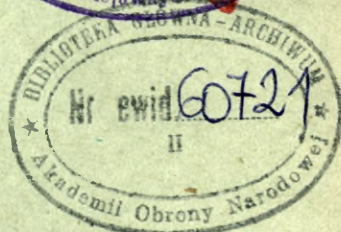
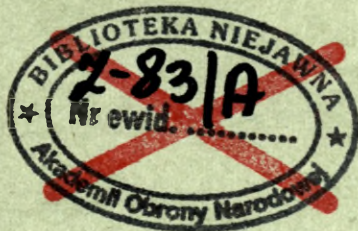
~~ZASTRZEŻONE~~

ZATWIERDZA
SZEF KATEDRY RWiAO

płk dr Janusz WISNIEWSKI

~~SECRET~~

Egz. nr ... 1

Mjr dypl. Ryszard SZMYD

ROZPOZNANIE W DZIAŁANIACH BOJOWYCH DYWIZJI I PUŁKU

/Wykład/

ODDZIAŁ

~~Richard
Podległemu nie ZA STRZEŻONE
28.11.2003 Jan Kobiński~~

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZAKŁADU I

ppłk dypl. Marien ŁOKOCIEJEWSKI

oddziału

TEMAT: ROZPOZNANIE W DZIAŁANIACH BOJOWYCH ~~DYWIZJI I PUŁKU~~

- CEL: 1. Zapoznać ~~słuchaczy~~ *studentów* z ogólną problematyką organizacji i prowadzenia rozpoznania przez pułk i dywizję. *oddział*
2. Dać podstawy do samodzielnego studiowania.
3. Przygotować słuchaczy do praktycznego wykorzystania w czasie ćwiczeń w AON WP i w jednostkach wojskowych wiadomości z zakresu organizacji i prowadzenia rozpoznania.

CZAS: 90 minut

FORMA: Wykład informacyjny /kursowy/

PLAN WYKŁADU:

Podział czasu:

WSTĘP	5'
1. Struktura organizacyjna pododdziałów rozpoznawczych w pułku i dywizji <i>oddziału</i>	20'
2. Możliwości organizowania elementów rozpoznawczych przez pułk i dywizję <i>oddział</i>	20'
3. Organizacja rozpoznania w działaniach bojowych pułku i dywizji <i>oddziału</i>	20'
4. Prowadzenie rozpoznania w działaniach bojowych pułku i dywizji <i>oddziału</i> <i>maszyn</i>	20'
ZAKOŃCZENIE	5'
BIBLIOGRAFIA	

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Dwa dni przed wykładem udzielić wytycznych osobie odpowiedzialnej za przygotowanie sali oraz technicznych środków dydaktycznych:
- a/ przygotować rzutnik i ekran do prezentacji przeźroczy;
  - b/ przygotować telewizję wewnętrzną /kamerę i monitory/ do prezentacji plansz;
  - c/ przygotować tablicę i zapewnić kolorową kredę;
  - d/ sprawdzić sprawność urządzeń nagłaśniających, pulpit sterowania światłami i zasłonami okiennymi;
  - e/ bezpośrednio przed zajęciami wywietrzyć salę.

2. Opracowanie dydaktyczne wykładu dokonane zostało z uwzględnieniem technicznych środków dydaktycznych będących na wyposażeniu auli kursowych /sale 218, 318, 418/.

3. W wypadku przydzielenie do przeprowadzenia wykładu sali nie wyposażonej w rzutnik i telewizję wewnętrzną wykładowca powinien:

a/ nakazać osobie odpowiedzialnej dostarczenie rzutnika i ekranu oraz przygotowanie ich do pracy;

b/ zwiększyć ilość przeźroczy, więcej wykorzystywać tablicę - dotyczy to szczególnie tych treści wykładu, które stanowią nowość w stosunku do zakresu tematyki pierwszego kursu.

4. Czas prezentacji przeźroczy za pomocą rzutnika i plansz do telewizji wewnętrznej określony został w rubryce "wykorzystanie środków dydaktycznych".

5. Bezpośrednio przed zajęciami sprawdzić przygotowanie pomieszczenia i technicznych środków dydaktycznych do prowadzenia wykładu oraz napisać na tablicy temat i zagadnienia wykładu.

6. Treść zagadnienia 1, 2 i 3 jest przypomnieniem wiedzy, która była objęta zakresem nauczania w czasie pierwszego roku studiów. Akcent należy położyć na te treści, które stanowią nowość.

7. Ze względu na bogatą treść wykładu oraz dużą ilość materiałów poglądowych /przeźrocza, plansze/ wykład może być prowadzony dwoma sposobami:

SPOSÓB I

Rzutnik oraz kamerę obsługuje asystent wolontariusz, który posiada komplet przeźroczy i plansz oraz drugi egzemplarz wykładu. Wyświetla on przeźrocza i plansze zgodnie ze wskazówkami zawartymi w rubryce "Wykorzystanie środków dydaktycznych" i eksponuje główne elementy pokazywanych obrazów zgodnie z treściami wypowiedzianymi przez wykładowcę.

SPOSÓB II

Wykładowca głosi wykład posługując się jednocześnie technicznymi środkami dydaktycznymi. Wymaga to wcześniejszego doskonałego opanowania treści wykładu oraz przeanalizowania kolejności i czasu prezentacji przeźroczy /plansz/.

8. Wykładowca prowadzi wykład z różnych miejsc sali wykładowej. Umożliwia to jednoczesne kontrolowanie zaangażowania słuchaczy oraz pobudzanie uwagi.

9. Ze względu na wyższe efekty dydaktyczne proponuje się wykład prowadzić sposobem pierwszym.

WSTĘP - Czas ...5'...

Proces doskonalenia sił zbrojnych armii obcych, ich uzbrojenie i wyposażenie, zwiększenie możliwości ogniowych i manewrowych oraz zdolności bojowej wojsk, rzutują na coraz większe wymagania stawiane rozpoznaniu.

Realizacja zadań związanych z rozpoznaniem przeciwnika staje się coraz bardziej trudna i złożona. Złożoność rozpoznania wynika również z tego, że obok konieczności zwiększenia dokładności wyników rozpoznania, prowadzone one będzie w coraz trudniejszych warunkach, gdyż przeciwnik będzie organizował szereg przedsięwzięć w celu: przeciwdziałania naszemu rozpoznaniu, niszczenia sił i środków rozpoznania oraz zmniejszenie jego skuteczności.

Rozpoznanie stanowi jeden z podstawowych rodzajów zabezpieczenia bojowego.

W wykładzie skoncentruję się głównie nad problematyką organizacji i prowadzenia rozpoznania na szczeblu pułku i dywizji w podstawowych rodzajach działań bojowych z uwzględnieniem obowiązujących w danym roku akademickim struktur organizacyjnych ze względu na różnorodność materiałów szkoleniowych.

Wykład przedstawię według następującego układu zagadnień:

1. Struktury organizacyjne pododdziałów rozpoznawczych pułku i dywizji.
2. Możliwości organizowania elementów rozpoznawczych przez pułk i dywizję.
3. Organizacja rozpoznania w działaniach bojowych pułku i dywizji.
4. Prowadzenie rozpoznania w działaniach bojowych pułku i dywizji.

ZAGADNIENIE 1 - Czas ...20'...

STRUKTURA ORGANIZACYJNA PODODDZIAŁÓW ROZPOZNAWCZYCH PUŁKU I
DYWIZJI

Siły i środki rozpoznania są to etatowe pododdziały i oddziały rozpoznawcze /także pododdziały doraźnie wydzielone do prowadzenie rozpoznania/ z ich uzbrojeniem i wyposażeniem przy pomocy którego wykonują zadania rozpoznawcze.

Przyszłe pole walki stawia przed siłami i środkami rozpoznania coraz większe wymagania a to powoduje, że są one systematycznie reorganizowane, a uzbrojenie i wyposażenie wprowadzane do pododdziałów rozpoznawczych.- coraz doskonalsze.

Obok właściwej struktury organizacyjnej i wyposażenia technicznego niezbędny jest wysoki poziom wyszkolenia bojowego komórek sztabowych i pododdziałów rozpoznawczych.

Na szczeblu pułku problematyką rozpoznawczą zajmuje się szef rozpoznania pułku, któremu podlega tłumacz. Podlegają oni szefowi sztabu pułku.

W pułku zmechanizowanym znajdują się następujące pododdziały rozpoznawcze:

- kompania rozpoznawcza;
- drużyna rozpoznania artyleryjskiego /das 122 mm/;
- drużyna rozpoznania inżynierskiego /ksap/;
- pluton rozpoznania skażeń /kpchem/.

Organizacja i zasadnicze uzbrojenie /wyposażenie/ tych pododdziałów jest następujące: schem. 1

a/ kompania rozpoznawcza - stan - 42

- dowództwo kompanii - stan 10

WD R-5 - 2 szt.

motocykl - 1 szt.

STAR-266 - 1 szt.

- dwa plutony rozpoznawcze

- pluton rozpoznawczy /BRDM/ - stan - 12

- dr rozpoznawcza - stan - 4; WD R-5

- dr rozpoznawcza - stan - 4; BRDM-2

- dr rozpoznawcza - stan-4 ; BRDM-2

- pluton rozpoznawczy /BWP/ - stan - 20

- dr rozpoznawcza - stan - 6; BWR-1d

- dr rozpoznawczą - stan - 7; BWP

- dr rozpoznawcza -stan - 7; BWP

Razem w kompanii:

- żołnierzy - 42
- wozów dowodzenia R-5 - 3 szt.
- BWR-1d - 1 szt.
- BRDM-2 - 2 szt.
- BWP - 2 szt.
- samochód cięż.-teren. - 1 szt.
- ┌ motocykl - 1

b/ drużyna rozpoznania artyleryjskiego /das 122 mm/ Schem 2

- pl dow. das 122 mm pz - stan - 28
- dr rozpoznawcza - 8
- dr topograficzna - 3
- dr auto-topograficzna - 4
- dr techniczna - 7
- - 2 x dr WD - 2 x 3
- dr rozpoznawcza - stan - 8
- dowódca
- zwiadowca - 3
- dalmierzysta - 2
- rachmistrz
- ┌ kierowca
- podstawowe wyposażenie
- sam. cięż.-teren. STAR-266 - 1
- lornetka - 12
- AST - 1
- PAB - 4
- teodolit - 2
- PUO - 3
- dalmierz laserowy - 1
- dalmierz DS-1 - 1

Uwaga: Ponadto w każdej baterii dywizjonu znajduje się drużyna rozpoznawcza.

c/ drużyna rozpoznania inżynierskiego /ksap/ - stan - 7

- dowódca
- ┌ zwiadowca - 4
- radiotelegraf.
- kierowca

- podstawowe wyposażenie

- transporter rozpoznania inżynierskiego TRI - 1
- dalmierz saperski DSP-30 - 1 kpl.
- zestaw do wykrywania zapór KR-II-4 - 1 kpl.
- wykrywacz min /W-3P, W,4P/ - 3
- wykrywacz min głębinowy - 5
- ~~łódź rozpoznawcza~~ - 1

d/ pluton rozpoznania skażeń ~~/5/~~ - stan - 12

- cztery drużyny rozpoznania skażeń *no. BRDM-2RS*
- dowódca
- zwiadowca
- kierowca BRDM

- podstawowe wyposażenie

- BRDM-2RS wyposażony w:
  - automatyczny sygnalizator skażeń
  - rentgenometr pokładowy
  - półautomatyczny przyrząd rozpoznania skażeń PPCHR
  - zestaw do pobierania próbek instalacji skażonych
  - zestaw meteorologiczny
  - wyrzutnie znaków ostrzegawczych
  - przyrząd do obserwacji wybuchów jądrowych
  - przyrząd rozpoznania chemicznego PCHR-54

Na szczeblu dywizji komórka organizacyjno-koordynująca całości kształt przedsięwzięć w zakresie rozpoznania jest wydział rozpoznawczy dywizji w następującym składzie:

- szef wydziału rozpoznawczego;
- starszy oficer rozpoznania /ogólnowojskowego/;
- oficer rozpoznania radioelektronicznego;
- oficer rozpoznania specjalnego;
- oficer tłumacz;
- oficer tłumacz;
- odczytywacz /interpretator/ zdjęć lotniczych.

e/ batalion rozpoznawczy *schemat 3*

dowództwo batalionu /5/

- dowódca br
- ~~zca dowódcy~~ *oficer* br ds. wychowawczych
- instruktor
- kierownik klubu
- kancelista-kreślarz.

Sztab batalionu /10/

- szef sztabu batalionu - zca dowódcy batalionu;
- oficer operacyjny;
- szef łączności;
- oficer tłumacz;
- starszy oficer rozpoznania radioelektronicznego;
- chorąży ds. organizacyjno-kadrowych;
- instruktor zabezpieczenia chemicznego;
- instruktor zabezpieczenia inżynieryjnego;
- kancelista-kreślarz;
- kierownik tajnej kancelarii.

służby techniczne /5/

- szef służb technicznych - zca dowódcy;
- szef służby czołgowo-samochodowej;
- szef uzbrojenia i elektroniki;
- inżynier uzbrojenia i elektroniki;
- dowódca stacji kontrolno-pomiarowej.

kwatermistrzostwo /6/

- kwatermistrz;
- szef służby żywnościowej;
- szef służby mundurowej;
- szef służby MPS;
- dwóch kancelistów /podoficerowie/.

kompania rozpoznawcza /BRDM/ - 42

- drużyna dowodzenia - 6
  - WD R-5 - 1 szt.
  - STAR-266 - 1 szt.
- trzy plutony rozpoznawcze /3 x 12/
  - dr rozpoznawcza /4/; WD-R-5
  - dr rozpoznawcza /4/; BRDM-2;
  - dr rozpoznawcza /4/; -BRDM-2

kompania rozpoznawcza /BWP/ - 70

- drużyna dowodzenia - 10
  - BWR-1d - 1
  - STAR-266 - 1
  - urz, trening 9F66 /Ził/ - 1

- trzy plutony rozpoznawcze /3 x 20/
  - dr rozp. /6/; BWR-1d;
  - dr rozp. /7/; BWP;
  - dr rozp. /7/; BWP

kompania specjalna - 51

- drużyna dowodzenia - 7
  - UAZ-469 - 1
  - STAR-266 - 1
- pięć grup rozpoznawczych /5 x 5/
  - dowódca grupy;
  - pomocnik dowódcy grupy;
  - starszy zwiadowca;
  - zwiadowca;
  - kierowca sam. osob.-teren.
- drużyna pletwonurków - 10
  - STAR-266 - 1
- drużyna łączności KF - 6
- grupa zabezpieczenia technicznego - 3
  - ORTOLAN - 1

kompania rozpoznania radioelektronicznego - 62

- dowództwo - 5
- grupa analizy danych - 11
  - AS-2
- pluton rozpoznania systemów r/lok - 14
  - RPS-5 - 3 szt.
- pluton rozpoznania radiowego - 27
  - ARO-KU-4 - 2 szt.
- pluton namierzania radiowego - 19
  - R-363 - 3 szt.

pluton rozpoznania radiolokacyjnego - 12

- trzy drużyny rozp. r/lok
  - BRDM-2 /MTLB/ - 3 szt.
  - PSNR-5 - 3 szt.

pluton łączności - 21

- dwie drużyny radiowe KF
  - R-118R - 2szt.
- dwie drużyny wozów dowodzenia
  - R64 - 1
  - R-5 - 1

- punkt wymiany poczty
UAZ-469 - 1
- pluton remontowy - 28
  - obsługa stacji kontrolno-remontowej;
  - obsługa stacji kontrolno-pomiarowej;
  - dwie drużyny remontowe /kołowe/;
  - drużyna remontowa /gąsienicowe/
- pluton zaopatrzenia - 35
  - drużyna zaopatrzenia
  - drużyna gospodarcza
- pluton medyczny - 4

Stan batalionu rozpoznawczego - 351

- oficer. i chor. - 58
- podof. - 60
- szer. 233

Na szczeblu dywizji podobnie jak w pułku występują także pododdziały rozpoznawcze, które podlegają szefom rodzajów wojsk /szef artylerii dywizji, szef zabezpieczenia inżynieryjnego i przeciwchemicznego/. Eskadra śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych w składzie także posiada siły i środki, które można wykorzystać w działaniach rozpoznawczych bezpośrednio jak i pośrednio w celu zabezpieczenia działań elementów rozpoznawczych wydzielanych ze składu batalionu rozpoznawczego.

W baterii dowodzenia szefa Artylerii Dywizji *schemat 4*

- pluton rozpoznawczy - 12
- trzy dr rozp. art. /3 x 4/
  - UAZ- 469 - 3 szt.
  - dalmierz laserowy - 1
  - lorneta AST - 1
  - PAB - 3
  - teodolit rozp. - 2
  - PUO do kier.ogn. - 3
- pluton topograficzno-rozpoznawczy - 18
- dwie drużyny topograficzno-rozpoznawcze /2 x 6/
  - drużyna autotopograficzna - 4
  - busole artyleryjskie - 2
  - teodolity rozpoznawcze - 2
  - autotopograf na samochodzie - 1
  - samochód ciężarowo-terenowy - 1.

W składzie baterii występuje dodatkowo pl łączn. i drużyna transportowo-gospodarcza lecz nie będziemy się nimi zajmowali. W plutonie łączności znajduje się na wyposażeniu dalmierz DS-1.

W pa DZ występuje: *szemat 5*

bateria rozpoznania

- pluton pomiarów dźwiękowych - 25
  - trzy drużyny obsługi /3 x 7/
  - posterunek obserwacyjny /3/
pl. posiada jeden zestaw dźwiękowo-pomiarowy PZK lub AZK
- pluton pomiarów rachunków - 17
  - STAR-266 - 1

bateria dowodzenia

- pluton rozpoznawczy - 14
  - dwie dr rozpoznawcze - 2 x 5
  - drużyna rachunków - 3
- pluton topograficzno-rozpoznawczy - 17
  - dwie drużyny topograficzne - 2 x 6
  - drużyna autotopograficzna - 4
- droirr
- pl łączności

Dywizjony hb 122 i BM-21 posiadają w swym składzie pl. topograficzno-rozpoznawcze o identycznym składzie:

- drużyna rozpoznawcza - 10
- drużyna topograficzna - 3
- drużyna autotopograficzna - 4.

W bsap *szemat 6*

- pluton dowodzenia
  - drużyna dowodzenia
  - trzy drużyny rozpoznania inżynieryjnego - 3 x 7
  - drużyna łączności.

Drużyny rozpoznania inżynieryjnego posiadają:

- transportery rozpoznania inżynieryjnego TRI - 3 szt.
- komplety rozpoznawcze - 3;
- peryskop FBU - 1;
- peryskop PDF - 1;
- sprzęt do fotografowania;
- baza zabezpieczenia prac *burkowych* naukowych - 1 kpl.

Kompania obrony przeciwchemicznej *schem 7*

- pluton rozpoznania skażeń - 21
  - siedem drużyn rozpoznania skażeń - 7 x 3
  - 7 x BRDM-2RS o takim wyposażeniu jak w pz.

Eskadra śmigłowców *schemat 8*

- drużyna fotograficzna - 7;
  - zestaw fotograficzny na 2 samoch. i 1 przyczepie;
- klucz rozpoznawczy - 9;
  - Mi-2R - 4 szt.;
  - Mi-2 PFD-3 - 1 szt.

ZAGADNIENIE 2 - Czas ...20'.....

MOŻLIWOŚCI ORGANIZOWANIA ELEMENTÓW ROZPOZNAWCZYCH PRZEZ PUŁK I DYWIZJĘ

Zarówno w pułku jak i w dywizji ze względu na zróżnicowanie pod względem rozbudowy struktur organizacyjnych są różne możliwości organizacji elementów rozpoznawczych.

Z kompanii rozpoznawczej pułku można zorganizować: *schemat 9*

- dwa samodzielne patrole rozpoznawcze /2 x SPR/;
- sześć PO lub RPO;
- OR;
- OPR /oficerski patrol rozpoznawczy/ - wg potrzeb;
- GW - wg potrzeb.

Z drużyny rozpoznania artyleryjskiego /das 122 mm/:

- dwa artyleryjskie punkty obserwacyjne /PO/;
- jedna AGR.

Z drużyny rozpoznania inżynierskiego /ksap/:

- jeden, dwa inżynierskie posterunki obserwacyjne /PO/
- jeden IPR

Z plutonu rozpoznania skażeń ~~skaz~~:

- cztery posterunki obserwacji skażeń /POsk/
- cztery patrole rozpoznania skażeń /PRsk/.

Z batalionu rozpoznawczego DZ można zorganizować: *schemat 10*

- z kr. /BRDM/ i z kr. /BWP/
  - sześć samodzielnych patroli rozpoznawczych w sile plutonu /SPR/;
  - dwa oddziały rozpoznawcze /OR/ w sile kompanii lub jeden w sile dwóch kompanii;
  - dwadzieścia posterunków obserwacyjnych /PO, RPO/.

W zależności od potrzeb z kompanii rozpoznania ogólnowojskowego organizuje się grupy wypadowe /GW/, pododdziały do wykonania zasadzki, oficerskie patrole rozpoznawcze /OPR/.

Z kompanii specjalnej *szemat 11*

- pięć grup rozpoznawczych /GR/;
- dwie-trzy grupy rozpoznawcze płetwonurków;
- siedem-osiem grup rozpoznawczych;
- pięć grup wzmocnionych płetwonurkami;
- centrum nadawczo-odbiorcze.

Z kompanii rozpoznania radioelektronicznego *szemat 12*

- trzy posterunki namierzania radiowego UKF /R-363/;
- trzy posterunki rozpoznania systemów r/lok /RPS-5/;
- radiowe centrum odbiorcze /ARO-KU-4/.

Z plutonu rozpoznania radiolokacyjnego

- trzy radiolokacyjne posterunki obserwacji pola walki;

Siłami i środkami rozpoznania artyleryjskiego *szemat 13*

z b-dów szefa artylerii dwizji

- trzy artyleryjskie punkty obserwacyjne /APO/;
- 2-trzy artyleryjskie grupy rozpoznawcze /AGR/.

z baterii rozpoznania pa

szemat 14

- trzy placówki dźwiękowe;
- posterunek uprzedzający;
- centrala mechaniczna rozpoznania dźwiękowego.

z baterii dowodzenia pa

- dwa artyleryjskie punkty obserwacyjne /APO/;
- 2-trzy artyleryjskie grupy rozpoznawcze /AGR/.

z das 122 mm i dar BM-21

- dwa artyleryjskie punkty obserwacyjne /APO/;
- 2-dwie artyleryjskie grupy rozpoznawcze /AGR/.

Uwaga: Sumaryczna ilość razy trzy gdyż w pa są trzy da.

z plutonu dowodzenia bsap

- trzy inżynierskie patrole rozpoznawcze /IPO/;
- jeden inżynierski patrol rozpoznawczy /SIPR/;
- inżynierski posterunek fotografowania /IPF/.

Na bazie pododdziałów bsap pod dowództwem oficera plutonu dowodzenia można dodatkowo zorganizować:

- oficerski patrol rozpoznawczy /IOPR/;
- w działaniach obronnych inżynierskie grupy wypadowe /ICW/.

z kompanii obrony przeciwochemicznej

szemat 15

- siedem posterunków obserwacji skażeń /POsk/;
- siedem patroli rozpoznania skażeń /PRsk/.

z eskadry śmigłowców

szemat 16

- cztery powietrzne posterunki obserwacyjne.

ZAGADNIENIE 3 - Czas ...20'...

ORGANIZACJA ROZPOZNANIA W DZIAŁANIACH BOJOWYCH PUŁKU I DYWIZJI

Organizacja rozpoznania powinna być rozumiana jako całokształt działalności sztabowych komórek rozpoznawczych, częściowo dowództw i sztabów oddziałów /pododdziałów/ rozpoznawczych, związanych z realizacją procesu zabezpieczenia bojowego działań wojsk.

Organizacja rozpoznania z reguły związana jest również z prowadzeniem rozpoznania z tego względu, że przedsięwzięcia organizacji i prowadzenia rozpoznania wzajemnie się przenikają.

Ze względu na potrzeby lepszego zrozumienia problematyki rozpatrywanej na etapie organizacji rozpoznania i w części dotyczącej jego prowadzenia omówione zostaną te zagadnienia oddzielnie.

Jeżeli chodzi o zakres organizacji rozpoznania, to wynika on przede wszystkim ze składu i rodzaju dysponowanych sił i środków oraz ich podporządkowania w okresie poprzedzającym ich użycie do realizacji zadań rozpoznawczych. Organizacja rozpoznania bowiem sprowadza się nie tylko do przewidywania działań różnorodnych elementów rozpoznawczych, ale wcześniej musi ona "zapropoŃwać" przekształcenie istniejących struktur organizacyjnych sił i środków rozpoznania, wydzielić z nich typowe elementy lub podsystemy rozpoznawcze. Jest to odpowiednikiem tworzenia ugrupowania bojowego z sił i środków walki w działaniach bojowych.

Struktury organizacyjne sił i środków walki są bardziej zbliżone do typowych elementów ugrupowania bojowego. W rozpoznaniu następuje najczęściej wręcz zrywanie dotychczasowych /istniejących/ podporządkowań.

W organizacji rozpoznania stosuje się w zdecydowanej większości metodę równoległego planowania. Jest to w tym wypadku ściśle dostosowanie się do metody stosowanej w sztabach ogólnych. Wynika to nie z chęci formalnego podporządkowania się

regułom pracy sztabów ogólnych, lecz koniecznością jak najwcześniejszego rozwinięcia systemu rozpoznania. Dlatego też metoda równoległego planowania jest właściwie jedyną do przyjęcia dla organizowania rozpoznania.

Organizacja rozpoznania bez względu na rangę rozpoznania jako rodzaju zabezpieczenia działań bojowych, będzie jednak mimo wszystko tylko jednym z podprocesów organizowania działań bojowych. I to jednym z podprocesów pozostającym poza nurtem zasadniczych przedsięwzięć poświęconych przygotowaniu działań bojowych podstawowych sił i środków walki.

Istnieć mogą zatem uzasadnione przypuszczenia, a nawet niebezpieczne podejrzenia, że proces organizowania rozpoznania nie będzie absorbował głównych organizatorów działań bojowych, a w tym przede wszystkim dowódcę w takim stopniu jak użycie sił i środków realizujących główne zadania. To zaś może być powodem pewnych utrudnień /komplikacji/ w organizowaniu samego rozpoznania.

Wszyscy zdają sobie sprawę, że rozpoznanie realizuje zadania ze znacznym wyprzedzeniem w stosunku do zasadniczych sił i środków walki i pierwszym zagrożeniem jakie mogłoby powstać jest rozminięcie się wysiłku rozpoznania z mającymi nastąpić działaniami bojowymi.

Trudno organizować rozpoznanie za wszelką cenę, przy braku najniezbędniejszych przesłanek podstawowych /ogólnoorientujących/. Te zaś mogą pochodzić jedynie od decydentów kompetentnych w podejmowaniu wiążących decyzji ogólnych. Decydentami tymi są przede wszystkim dowódca lub szef sztabu. Sprawa nie wydaje się być zatem problemem, gdyż regulaminy i instrukcje ważniejszych armii świata właśnie dowódcę /szefa sztabu/ czynią odpowiedzialnym za organizowanie rozpoznania; nie może się on uchylać od udziału w organizowaniu rozpoznania - należy to zawsze do najistotniejszych obowiązków.

Dowódca i szef sztabu ze względu na zakres obowiązków nie będą w stanie uczestniczyć w całym procesie organizowania rozpoznania/są w tym względzie różne rozwiązania organizacyjne/ najczęściej wydzielenie do części procesu.

Dobór odpowiednio wyszkolonych ludzi gwarantuje z kolei właściwą realizację tych zadań.

W konkretnej sytuacji taktycznej oraz wobec zadań, które należy wykonać, organizującym rozpoznaniem potrzebne są szczegółowe ustalenia, które przyjęto w ramach organizowania działań w ogóle. Dopiero wtedy można przystąpić do organizowania rozpoznania, by tak wyprzedzić z kolei poczynania organizatorów działań bojowych aby rozpoznanie mogło w określonym czasie dostarczyć niezbędnych informacji /danych o przeciwniku/.

Najczęściej nazywa się to wytycznymi /udzielaniem wytycznych/ w zakresie organizacji rozpoznania, wydawanymi osobiście szefowi komórki rozpoznawczej lub przez któregoś z zastępców. *schema 17*

Przesłanki mogące być podstawą organizacji rozpoznania to:

- zadanie bojowe;
- specjalistyczne zarządzenie odpowiedniej komórki ujmującej zadania przewidywane do realizacji w ramach nadrzędnego systemu rozpoznania;
- wytyczne dowódcy /szefa sztabu/ danego szczebla dowodzenia;
- treści podjętej decyzji lub zamiaru własnego dowódcy.

Dodatkowa przesłanka to:

- stan własnych sił i środków rozpoznania;
- przygotowanie, umiejętności i doświadczenie całego personelu komórki rozpoznawczej.

Wytyczne są jednym ze źródeł tworzących podstawy do organizowania rozpoznania jednak ich treści i forma nie jest bynajmniej sztywno i precyzyjnie ustalona. Odpowiada to zresztą duchowi wyrażenia "wytyczne". Powinny być one krótkie, zwięzłe i ujmować najbardziej istotne rzeczy. Wynika to także z potrzeby pozostawienia inicjatywy bezpośrednim wykonawcom i nie wyręczanie ich z obowiązków.

Konstrukcja wytycznych do organizacji rozpoznania powinna się składać z dwóch części /choć nie zawsze/. W pierwszej, zasadniczej muszą być zamieszczone dane /przesłanki/ fundamentalne dla organizacji i prowadzenia rozpoznania. Należą do nich:

- cel działania /prowadzenia/ rozpoznania;
- główne zadania i terminy ich wykonania;
- na czym skupić główny wysiłek;
- dodatkowe siły i środki wydzielane do wykonania zadań.

Dowódca /szef sztabu/ bez trudu powinien być w stanie po analizie zadania je sprecyzować, choć z czwartym składnikiem może mieć trudności na tym etapie pracy.

Druga część wytycznych może być ich uzupełnieniem o bardziej precyzyjne dane /ustalenia/, których po analizie zadania dowódca /szef sztabu/ nie był w stanie sprecyzować.

Wytycznych do organizacji i prowadzenia rozpoznania udziela dowódca lub jego zastępca /szef sztabu/. Zastępca zaś w tym wypadku gdy towarzyszy bezpośrednio dowódcy w analizie zadania i wypracowaniu zamiaru, zna wnioski wyciągnięte przez dowódcę w wyniku początkowych przemyśleń nad otrzymanym zadaniem i jest w stanie /ma nawet w tym względzie formalne kompetencje/ sformułować treści takich wytycznych odpowiadających zamysłom dowódcy.

Przebieg organizacji rozpoznania - niezależnie od indywidualnych dla każdego sztabu rozwiązań szczegółowych ma pewne uniwersalne fazy. One to wyznaczają węzłowe przedsięwzięcia organizacji rozpoznania do których należą: *schema nr 18*

- podział na rejony odpowiedzialności;
- wyodrębnienie obiektów rozpoznania;
- wyodrębnienie jednostkowych zadań rozpoznawczych;
- wybór rejonów szczególnej uwagi;
- wydzielenie elementów i podsystemów rozpoznawczych;
- podział elementarnych zadań pomiędzy elementy i podsystemy rozpoznawcze;
- sprawdzenie korelacji dokonanego podziału elementarnych zadań rozpoznawczych;
- opracowanie bloku zadań dla poszczególnych elementów i podsystemów rozpoznawczych;
- organizacja łączności;
- zabezpieczenie działań elementów i podsystemów rozpoznawczych.

Całość czynności organizacyjnych jest swoistym scenariuszem wszystkich poczynań planistycznych i sformułowania przez szefa komórki rozpoznawczej koncepcji prowadzenia rozpoznania. Koncepcja powstaje w wyniku przeprowadzonej oceny nieprzyjaciela z uwzględnieniem wymagań dowódcy /wytyczne/, po przeanalizowaniu treści zarządzenia rozpoznawczego sztabu nadrzędnego i stanu własnych sił i środków rozpoznania.

Organizowanie rozpoznania w aspekcie czynnościowym jest po prostu planowaniem - czyli obmyśleniem sposobu działania a więc "przewidywaniem przyszłego działania". Stąd też przedsięwzięcia organizacji rozpoznania nazywamy planowaniem.

Dokumentem w którym zawarta jest idea koncepcji prowadzenia rozpoznania jest "Plan rozpoznania", "Plan użycia sił i środków rozpoznania", "Plan zabezpieczenia inżynieryjnego, chemicznego" na których zawarte są koncepcje użycia własnych sił i środków rozpoznania. *schemat 19.*

Aby uzupełnić informacje na temat opracowywania i prowadzenia dokumentów planistycznych należy przestudować opracowanie Zarz. II Szt. Gen. pt. Bojowa Dokumentacja Rozpoznawcza Szczegół Taktycznego /pułk, dywizja/ nr pf 22931.

ZAGADNIENIE 4 - Czas .20'.

PROWADZENIE ROZPOZNANIA W DZIAŁANIACH BOJOWYCH PUŁKU I DYWIZJI

Prowadzenie rozpoznania przejawia się w trzech grupach *schemat 20* czynności, a mianowicie:

- kierowaniu systemu rozpoznania;
- zbieraniu, ewidencjonowaniu i weryfikowaniu informacji /danych/
- opracowywaniu, wykorzystaniu i rozprowadzaniu informacji /danych.

Są to najważniejsze grupy czynności omawianego podprocesu, który tworzy zwartą całość z organizacją rozpoznania. Organizacja rozpoznania i jego prowadzenie wzajemnie się przenikają co praktycznie oznacza, że są realizowane równolegle. To właśnie przesądza o ich grupowaniu w jeden, charakterystyczny dla całego rozpoznania proces.

Prowadzenie rozpoznania jest zależne od jego organizacji w ten sposób, że bazuje na dokonanych w jego ramach ustaleniach.

Prowadzenie rozpoznania, to kierowanie zorganizowanym systemem rozpoznania zgodnie z przyjętymi wcześniej ustaleniami oraz zbieranie, opracowywanie, rozprowadzanie i wykorzystywanie zdobytych informacji /danych/ z różnych źródeł a w tym najczęściej od elementów i podsystemów kierowanego systemu rozpoznania.

Prowadzenie rozpoznania w działaniach zaczepnych na szczeblu pułku i dywizji posiada wiele wspólnych cech szczególnie w części dotyczącej rozpoznania ogólnowojskowego. Koniecznym jednak jest dokonać podziału na okres przygotowania natarcia i na okres jego prowadzenia.

BA. W okresie przygotowania natarcia pułk w stosunku do szczebla dywizji będzie dysponował o wiele mniejszymi możliwościami zdobycia informacji /danych/ a szczególnie w sytuacji natarcia prowadzonego z rejonów wyjściowych położonych w głębi.

W okresie przygotowania natarcia wzrasta znaczenie obserwacji prowadzonej ze stałych i ruchomych punktów obserwacyjnych. W tej sytuacji należy wysłać z kr pułku i br dywizji kilka /w zależności od sytuacji/ drużyn rozpoznawczych lub jeden organiczny pluton aby rozwinąć system obserwacji, który powinien być zorganizowany z kilkugodzinnym wyprzedzeniem aby dostarczyć niezbędnych informacji o środkach ogniowych rozmieszczonych na przednim skraju. Wskazaniem byłoby to uczynić przed zapadnięciem zmroku ze względu na techniczne możliwości posterunku. Podobnie przedstawia się sprawa organizacji PO artylerii, pododdziałów inżynierskich, i rozpoznania skażeń. PO rozmieszcza się w całym pasie natarcia skupiając główny wysiłek rozpoznania na odcinku przełamania.

Aktywny udział w tym okresie powinna brać eskadra śmigłowców, kompania rozpoznania radioelektronicznego oraz przerzucone kilka grup rozpoznawczych w ugrupowanie przeciwnika /ilość BR zależy od potrzeb i oczekujących dywizję zadań/.

Zasadnicze zadania rozpoznania są ukierunkowane na ustalenie:

- punktów oporu;
- rozmieszczenie środków ogniowych na przednim skraju i w głębi;
- urządzeń obronnych i zapór inżynierskich;
- oznak, które mogą wskazywać na przygotowanie do użycia broni masowego rażenia;
- stanowisk dowodzenia, węzłów łączności;
- dogodnych miejsc do przenikania elementów rozpoznawczych. /OR, SPR/ w głąb ugrupowania przeciwnika.

W nocy i w warunkach ograniczonej widoczności należy wykorzystać do obserwacji środków noktowizyjnych i technicznego rozpoznania pola walki /pl r/lok z br/.

Do rozpoznania dróg marszu /pz, DZ/ do rubieży ataku /na 1-1,5 godz przed maszerującymi kolumnami pododdziałów/ wysyła się na każdą drogę marszu elementy rozpoznawcze /w tym także elementy rodzajów wojsk - głównie rozpoznania inżynieryjnego, rozpoznania skażeń; przeloty śmigłowców rozpoznawczych prowadzonych na kierunku - rejon wyjściowy - rubież ataku/.

W okresie poprzedzającym natarcie wysyła się w rejon przyszłych stanowisk ogniowych /SS/ artyleryjskie grupy rozpoznawcze /AGR/.

W wypadku planowania użycia własnej broni masowego rażenia /UJ, chemiczne/ należy podać elementom rozpoznawczym rubież bezpieczeństwa.

W okresie przygotowania natarcia można /w zależności od potrzeb/ wykonywać wypadki /choć ten sposób jest głównie preferowany w działaniach obronnych/ na korzyść nacierającego pułku siłami i środkami wojsk będących w styczności.

C B. W okresie prowadzenia natarcia rozwinięte na przednim skraju PO wykonują owe zadania za pomocą obserwacji w ruchu /RPO/. Działają one bezpośrednio za czołowymi pododdziałami nacierających wojsk własnych. RPO najczęściej nie mają określonego czasu zakończenia prowadzenia rozpoznania. Z zasady są one wysyłane na cały okres prowadzenia działań i zadanie jego kończy się z chwilą zatrzymania natarcia lub przejścia /pułku, dywizji/ do innej formy działań,

Szef rozpoznania /pułku, dywizji/ opracowując plan rozpoznania, może nakazać prowadzenie rozpoznania przez wcześniej rozwinięte PO jako SPR-y po przełamaniu rejonu obrony /kompanii, batalionu/ pierwszego rzutu /zależy od rodzaju prowadzonego ognia przez własną artylerię/ zwiększając tym samym ilość elementów działających w ugrupowaniu przeciwnika lub wycofać do odwodu rozpoznawczego ze względu na poniesione straty.

Oddziały rozpoznawcze ze względu na wielkość elementu rozpoznawczego wprowadzane będą najczęściej za ugrupowaniem batalionów pierwszego rzutu.

Elementy rozpoznania ogólnowojskowego mają obowiązek wyprzedzić nacierające wojska na tyle aby na podstawie dostarczonych przez nie informacji /danych/ mogli skutecznie i szybko wpływać na przebieg walki.

Ze względu na trudności na jakie mogą się natknąć elementy rozpoznania ogólnowojskowego tym bardziej wzrasta rola innych podsystemów rozpoznania funkcjonujących równolegle tj. działania specjalne, rozpoznanie radioelektroniczne i rozpoznanie powietrzne.

W czasie prowadzenia natarcia grupy rozpoznawcze będą w trakcie wykonywania wcześniej postawionych zadań. Mogą jednak zaistnieć takie sytuacje, które będą wymagały:

- przecelowania grup;
- postawienia im dodatkowych zadań;
- może nastąpić zmiana podporządkowania grup;
- możemy mieć do czynienia z odzyskiwaniem grup.

Wymienione przedsięwzięcia będą typowe dla działań zaczepnych a ich realizacja będzie uzależniona od:

- charakteru działań przeciwnika;
- ruchliwości szczególnie ważnych obiektów;
- tempa natarcia nacierającej dywizji;
- wcześniejszego wprowadzenia dywizji pierwszego rzutu;
- konieczność ewakuacji grupy;
- skażenia rejonu działania grup środkami chemicznymi lub promieniotwórczymi.

Kompania rozpoznania radioelektronicznego przegrupowuje się na kolejną rubież w chwili gdy linia styczności wojsk przesunie się o $\frac{1}{3}$ głębokości rozpoznania a poszczególne zespoły krrel przesuwa się z reguły całością sił na zawczasu zaplanowane rubieże rozwinięcia według wcześniej opracowanego planu użycia sił i środków rozpoznania radioelektronicznego. W wyjątkowych wypadkach możliwe jest przesuwanie kompanii etapami.

Pluton rozpoznania radiolokacyjnego działa na zasadach podobnych jak PO/RPO/. Uzupełnianie nim elementów rozpoznania ogólnowojskowego będzie odbywać się sporadycznie ze względu na będące wozy rozpoznawcze BWR-1D.

Rozpoznanie powietrzne najczęściej prowadzone będzie w następujących etapach walki:

- na odcinku przełamania;
- w czasie odpiierania kontrataków;
- w czasie wprowadzania drugiego rzutu;
- podczas forsowania przeszkody wodnej;
- na kierunku działania OR lub oddziału wydzielonego do kierowania ich ruchem.

C. W okresie przygotowania obrony ilość obiektów przeciwnika, które muszą być wykryte będzie znacznie większa od analogicznej sytuacji w natarciu. Szczególną właściwością, którą należy uwzględnić jest ciągły ruch obiektów przygotowującego się do natarcia przeciwnika.

W związku z tym, że /pułk, dywizja/ może przechodzić do obrony w styczności lub bez styczności z przeciwnikiem, elementy rozpoznawcze mogą już działać w ugrupowaniu przeciwnika lub też nie. W sytuacji gdy oddziały i ZT przechodzą do obrony z natarcia w ugrupowaniu przeciwnika będą już działały elementy rozpoznania ogólnowojskowego i elementy działań specjalnych.

Po otrzymaniu zadania przejścia do obrony, sztab /pułku, dywizji/ powinien określić sposób wykorzystania pododdziałów rozpoznania ogólnowojskowego i działań specjalnych ze względu na to, że są one przeznaczone do działania w ugrupowaniu przeciwnika.

Jeśli w ugrupowaniu działały elementy rozpoznawcze /ze względu na poniesione straty/ należy wysłać doraźnie zorganizowane elementy rozpoznawcze z sił pozostających w odwodzie.

Obserwacja w okresie przygotowania obrony nie ma takiego znaczenia jak w natarciu, a szczególnie organizowania za pomocą posterunków obserwacyjnych z tego względu, że jest ona w stanie stwierdzić jedynie jakie siły mogą zabezpieczać wejście do walki głównych zgrupowań uderzeniowych.

Zasady rozmieszczenia PO są identyczne jak w natarciu, jedynie kierunków, które należy zabezpieczyć może być więcej.

Grupy rozpoznawcze, które dotychczas znajdowały się w odwodzie przerzucamy w ugrupowanie przeciwnika, a tym które już działają stawiamy nowe zadania. Działania specjalne będą prowadzone **identycznie** jak w przypadku prowadzenia działań zaczepnych, lecz zwiększy się stopień zagrożenia ich likwidacji ze względu na dużą koncentrację wojsk przeciwnika i braku wolnych przestrzeni do swobodnego działania.

Kompania rozpoznania radioelektronicznego rozwija się na rubieży o szer. 12-20 km tj. identycznej jak w natarciu jedynie odległość od przedniego skraju zwiększa się do 4-6 km.

Ilość obiektów rozpoznania radioelektronicznego do chwili rozpoczęcia natarcia będzie systematycznie narastała, jednak nie należy spodziewać się wysokiej skuteczności rozpoznania ze względu na realizację przez przeciwnika szeregu przedsięwzięć maskujących i ograniczonej pracy środków radiowych.

Pluton rozpoznania radiolokacyjnego, elementy rozpoznawcze rodzajów wojsk oraz rozpoznanie powietrzne prowadzone jest na tych samych zasadach jakie zostały przedstawione w poprzednich zagadnieniach wykładu.

D. W okresie prowadzenia walki obronnej rozwinięte PO wykonują swe zadania za pomocą obserwacji cofając się w głąb własnego ugrupowania pod naporem przeciwnika. Powstałe luki w ugrupowaniu przeciwnika stwarzają okazję do wprowadzenia kolejnych elementów, które prowadzić będą rozpoznanie głównie przez obserwację, organizowanie zasadzek i napadów.

Elementy rozpoznawcze mogą przenikać do ugrupowania przeciwnika także przez pozostawienie. Taki najczęściej sposób będzie stosowany w działaniach specjalnych.

Kompania rozpoznania radioelektronicznego przegrupowuje się na kolejną rubież rozwinięcia w myśl zasady 1/2 odległości /głębokości/ ugrupowania. Np. jeżeli krrel ugrupowuje się na głębokość 4-6 km a przeciwnik włamie się na 2-3 km. Kolejne rubieże rozwinięcia mogą być za drugą lub trzecią pozycją obrony. Zależy to od zamiaru rozegrania walki obronnej przez dowódcę /pułku, dywizji/.

Pluton rozpoznania radiolokacyjnego działa podobnie jak w działaniach zaczepnych /RPO/ lecz kierunek przyjęty jest w głąb ugrupowania.

Rozpoznanie powietrzne w okresie prowadzenia walki obronnej funkcjonuje na takich samych zasadach jak w natarciu.

Prowadzenie rozpoznania ściśle wiąże się z jego kierowaniem. Od umiejętności i operatywności kierowania zależą w dużym stopniu wyniki rozpoznania, a szybkie reagowanie na zmiany zachodzące na polu walki pozwoli zabezpieczyć sztab w niezbędne informacje /dane/.

ZAKOŃCZENIE - 5'

Problematyka organizacji i prowadzenia rozpoznania w działaniach bojowych pułku i dywizji przedstawiona w wykładzie miała na celu zaprezentowanie aktualnych poglądów i dać podstawy do samodzielnego studiowania literatury traktującej o rozpoznaniu na szczeblach taktycznych.

Organizacja i prowadzenie rozpoznania jest przedsięwzięciem trudnym, wymagającym od oficerów szczególnie wydziału rozpoznawczego głębokiej wiedzy teoretycznej popartej wieloletnią praktyką.

Biorąc pod uwagę fakt, że działalność rozpoznawcza w sferze planistycznej a głównie wykonawczej musi wyprzedzać działania wojsk /pułku, dywizji/.

Problem doskonalenia procesu organizacji i prowadzenia rozpoznania powinien być, pomimo niewątpliwych osiągnięć w tej dziedzinie przedmiotem badań zarówno w sferze teorii jak i praktyki.

Literatura obowiązkowa, o którą należy poszerzyć zakres wiedzy na temat organizacji i prowadzenia rozpoznania.

BIBLIOGRAFIA

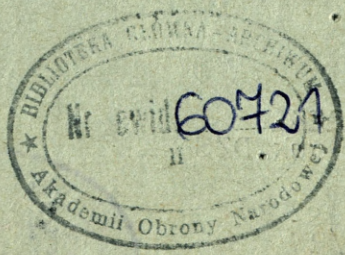
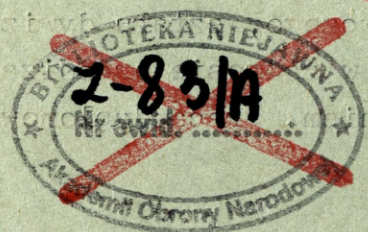
1. Organizacja i prowadzenie rozpoznania na szczeblach taktycznych. Zasady ogólne. Podręcznik ASG WP, Warszawa 1985 r. nr bibl. pf 02080.
2. Sformalizowana bojowa dokumentacja rozpoznawcza szczebla taktycznego. Dywizja, pułk. MON - Sztab Gen. Zarząd II, nr bibl. pf 22931.
3. Jerzy Zieliński: Organizacja i prowadzenie rozpoznania w działaniach bojowych. Podręcznik, nr bibl. S/1098.
4. R. Dudek: Praca wydziału rozpoznawczego, sztabu dywizji i dowództwa batalionu rozpoznawczego w zakresie organizacji, planowania i kierowania rozpoznaniem. Praca dyplomowa ASG WP, W-wa 1985 r..

Wydrukowano w 3 egz.
Egz. nr 1-3 Bibl. Nauk. DZS
Wyk. mjr R. Szmyd
Druk. L.Ł.
Nr ks. masz. pf 1/RW

Faint, mostly illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second section of faint, illegible text, appearing to be a list or numbered items.

Faint text at the bottom right of the page, possibly a signature or date.